

Posudek vedoucího diplomové práce

Zuzana Valová: Trestní odpovědnost v ochraně životního prostředí

Datum vypracování práce: 3. května 2015

V posuzované diplomové práci se autorka zabývala jednou ze stěžejních oblastí práva životního prostředí, a sice právní odpovědností. Konkrétně si zvolila téma posouzení platné právní úpravy postihování environmentální kriminality, a to jednak v českém právním prostředí, jednak v zemích systému *common law*. Toto téma je z odborného hlediska vysoce náročné, neboť klade vysoké nároky jak na znalosti práva životního prostředí a trestního práva v českém kontinentálním pojetí práva, tak i na znalosti a orientaci v právu vybraných zemí systému *common law*. K tomu ovšem měla diplomantka výbornou příležitost, neboť v průběhu svého studia uspěla v konkurzu na studijní pobyt v Austrálii v rámci meziuniverzitní dohody uzavřené mezi UK v Praze a University of Melbourne. Proto po dohodě se mnou byla druhá polovina diplomové práce zaměřena právě na právní úpravu environmentální kriminality v zemích systému *common law*, jmenovitě Velké Británie, USA a Austrálie. Po dohodě jsme také zúžili téma práce na oblast tzv. *wildlife crime*, která patří v oblastech zemí systému *common law* k těm frekventovanějším. Téma tak získalo ještě více na čtenářské přitažlivosti, aktuálnosti a přináší především potřebný vhled do této zahraniční problematiky. Autorka získala v rámci svého zahraničního studia řadu pramenů, se kterými se patrně český čtenář setkává poprvé.

Posuzovaná práce obsahuje na 90 stranách (plus přílohy) 5 kapitol, které jsou utříděny věcně i právně logicky. Diplomantka systematicky postupovala od historického vývoje evropské, mezinárodní i české vnitrostátní úpravy přes platnou právní úpravu českého trestního práva až po rozbor jednotlivých trestných činů hlavy VIII. trestního zákoníku. S touto částí jsem spokojen, byť je zpracována standardním způsobem.

Druhá část práce (z hlediska poměru zastoupení jednotlivých stran opravdu téměř polovina textu), tj. kapitola 4. nazvaná „*Wildlife Crime*“ představuje postupně zejména úpravu mezinárodního obchodu s ohroženými druhy podle CITES, tímto se ovšem téma „*wildlife crime*“ nevyčerpává, autorka se správně věnuje i problematice boje proti pytláctví, či nešetrnému využívání přírodních zdrojů. V závěru kapitoly autorka přináší velmi neotřelý pohled na právní koncept „*situational crime prevention*“, což je téma, zpracované v české právní vědě patrně poprvé. V této části bych snad diplomantce vytknul, že mohla nejprve vymezit samotný klíčový pojem „*wildlife crime*“, který je zařazen až za problematiku CITES. Téma autorka zpracovala nejen po stránce právní, ale také kriminologické, sociální i politické,

tedy pokusila se o komplexní pohled na tuto nesmírně společensky závažnou problematiku. To bych považoval za jeden z kladů této práce a za její vlastní přínos rozvoji oboru.

Hodnocená diplomová práce prokázala autorčinu schopnost seznámit se s prameny právní úpravy, nalézt příslušná fakta, tato utřídit a popsat a zaujmout k nim vlastní stanovisko. Práce má komplexní charakter a logickou strukturu. Závěry představují shrnutí problematiky věcné i právní (převážně *de lege lata*) a odrážejí předchozí výsledky popsané v jednotlivých částech práce, přičemž ovšem více pozornosti věnuje diplomantka závěrům ke kapitole 4., menší pozornost bohužel věnovala závěrům k vnitrostátní právní úpravě.

Po obsahové stránce nemám k práci zásadnější připomínky. Autorka se mnou téma pravidelně konzultovala, splnila v podstatě mé pokyny při psaní textu a přicházela i s vlastními nápady. Navíc připouštím, že mi autorka rozšířila obzory ohledně systému *common law* a poskytla nový svěží náhled do problematiky „*wildlife crime*“, kterou se ostatně již léta také zabývám. Se závěry diplomové práce se mohou v zásadě ztotožnit, poskytují základ pro diskuzi při ústní obhajobě i pro diskuzi nad případnou další vědeckou prací autorky.

Formální stránka diplomové práce je na standardní úrovni, autorka uvedla všechny povinné přílohy vyžadované příslušným opatřením děkana PFUK k tvorbě kvalifikačních prací. Odborná literatura je citována často, přehledně a správně.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace:

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací na PFUK v Praze jak po formální tak po obsahové stránce, proto ji doporučuji k ústní obhajobě, s navrženým hodnocením **výborně**.

V rámci obhajoby by se mohla autorka věnovat následujícím otázkám:

- 1) Přibližte problém specializovaných vyšetřovacích a soudních institucí v zemích *common law*. Jsou tyto zkušenosti přenosné do ČR, jakožto země kontinentálního systému práva ?
- 2) Na str. 52 až 54 uvádíte mezinárodní definice pojmu *wildlife crime*. Jak jim odpovídá platná česká úprava v trestním zákoníku? Které prvky právní úpravy vybraných zemí systému *common law* na úseku *wildlife crime* byste doporučila zavést jako vhodné při potírání environmentální kriminality při případné novele českého práva?

V Praze dne 15. května 2015

Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
vedoucí diplomové práce